

nov predsednik Villa, ki uživa tudi pri opoziciji naklonjenost.

Vojska v Južni Afriki. Nihče se sedaj ne zanima mnogo za južnoafriško vojsko, ker je vse pozorno na vznemirljive dogodke na Kitajskem. Sicer pa se vojska v Južni Afriki ni prenehala. Večje bitke ni bilo, skoro vsaki dan pa se naznanjajo manjše praske, pri katerih so enkrat Buri, drugikrat zopet Angleži natepeni. Dne 26. junija je bila bitka pri Lindleyu, Buri so napadli vrsto angleških voz, in so jih Angleži z veliko silo rešili.

Vojska na Kitajskem. Tientsin je osvobojen in tuji rešeni. Čuje se, da so čete veselih došle že tudi v Peking, vendar še vest ni potrjena. Tujcem v Pekingu se godi slabo. Vest, da je bil nemški poslanik v Pekingu 18. junija umorjen, se potrjuje, čeravno se je prej odločno zanikala. Poslanika so napadli kitajski vojaki in bokserji, ko je jezdil s svojimi služabniki iz poslaništva. Potegnili so ga s konja in umorili. Tudi njegovo služabništvo kitajskega rodu so pomorili s sabljami in vrkli trupla v ogenj. Skoro vsa poslaništva so razdejana, le angleško še ne, kamor so prišli tudi drugi poslaniki iskat zavetja. Mnogo tujcev je pomorjenih. Junaško so se obnašali pri pobojih katoliški misijonarji, ki so umirajoče tujce brez strahu za lastno življenje previdevali s svetim poslednjim oljem. V kitajskem cesarskem dvoru pa se je zgodila med tem velevažna sprememba. Princ Tuan se je polastil oseb cesarja in cesarice-vdove ter vso najvišjo oblast združil v svojih rokah.

Dopisi.

Z Dravskega polja. (Več delavcev.) Letos smo postali štajarski Slovenci živahnejši. Imeli smo že celo vrsto volilskih shodov. Skoraj vse shode pa so priredili le poslanci; drugih govornikov bilo je malo ali nič slišati. Radi tega so govori političnega zadržaja, o drugih važnih in prepotrebnih prašanjih, kakor o ljudskem štetju, o zadrugah, o volilni reformi itd. se malo ali sploh nič ne razpravljajo. Ko bi se na vsak shod dobilo dveh ali treh govornikov, bi se ustreglo vsem zahtevam, bi prišli shodi do prave veljave. Za to se bode moralo v bodoče skrbeti. Raji manjše shodov; toda govoriti in razpravljati se mora na vsakem shodu, kolikor toliko, o vseh važnejših točkah našega programa. Dosihdob so se pozivljali le poslanci, da prirejajo shode in nastopajo kot govorniki. Če pa se pomisli, da imamo malo število poslancev, da so tudi

sobe, hoteč videti, kaj se je zgodilo — in reče trdo: »Tu imate prstan nazaj. Žene, ki svojih zob nima, jaz nočem!«

Mahoma se obrne in zgine iz sobe.

Minka je drgetala po vsem telesu. Omahnila je nazaj v naročje svoje matere — in se kakor brez zavestno zgrudila na počivalnik, ki je stal tik stene.

»Oj ti ubogo moje dete«, zaplaka mati in poljublja blede ličice Minkino, njene zaprte oči — ter ji boža temne lasce z obraza. Vročje solze ji kapljajo na deklico in ni našla besed, da bi jo tolažila.

Spominjala se je, koliko je prestala za nje boleznimi — pred petimi leti. Zgornja čeljust se je bila Minki vnela in več ko teden dni ni zatisnila očesa vsled groznih bolečin. Bolezen je sicer ponehala, a revni mladenki je izpadlo zgoraj sprednjih pet zob. Na Dunaj so jo dali za mesec dni — in najspretnější zobozdravnik ji je naredil nove umetne zobe.

Vsi so vedeli za to. A nikdo vsled tega deklice ni zasramoval. Le omilovali so jo, ker je toliko pretrpela. Ščasoma se je pozabilo in nikdo ni govoril o tem, da bi deklice ne ožalostil, tudi mati ne. Še slutili niso, da ženin o tej stvari ničesar ne zna; mislili so, da mora vedeti o nesreči, ki je bila vsemu mestu očita — in da le iz rahlo-

ti vsaj nedeljskega počitka potrebni, ker si vsi svoj kruh z delom služijo, bodedo morali naše zahteve nasloviti na politična društva. V prvi vrsti naj ta prirejajo shode in skrbe za govornike. Vsako društvo pozna osebe svojega okoliša, katere bi bile za sodelovanje sposobne; te si naj dobi!

Poslanci se ne bodo odtegovali, se ne morejo odtegovati. Pri vsaki stvari pa je, čim več sodelavcev, tem bolje, tem več bomo v kratkem času dosegli! Rame poslancev so preslabe, da bi nosile pezo cele agitacije; moči naših poslancev so preslabe, da bi se ves narod le na njih opiral, le na njih zanašal. Treba je sodelavcev. Te pa naj iščejo, izbirajo in vežbajo naša politična društva. To tirjamo in to moramo tirjati od vseh naših političnih društev. Nobenemu ne bomo v bodoče več prizanesli. Vsako je poklicano, da deluje za narod, za domovino.

Iz Hoč. (Slomšekovo slavlje.) Dne 17. junija se je pri g. I. Gselmanu v Hočah zbralo precejšnje število navdušenih Slovencev iz različnih krajev, kakor: iz Maribora, Ptujca, Slov. Bistrice, Ribnice na Pohorju, Ruš, Hajdine, Cirkovca, Šentjanža, sv. Martina pri Vurberku, Slivnice in drugod, da bi slovesno obhajali spomin rojstvene obletnice nepozabnega velikana, knezoškofa Ant. Mart. Slomškega. Ob določenem času pozdravi gosp. predsednik »katol. gosp. bralnega društva« vse navzoče, ki so prišli od daleč in blizu, na kar so priljubljeni pevci »vandrovčki« zapeli mogočno »Naprej zastava slave«. Po končanem pesmi povzame velečas. gosp. dr. Ant. Medved kot slavnostni govornik besedo, kateri je kazal v svojem navdušenem ter prepričevalnem govoru velike zasluge slavljene knezoskofa Slomškega, in kako zasluži v vsakem oziru od mladega in starega, od učenega ter preprostega slavljene biti on, kateri je bil svitla zvezda na slovenskem obnebju. Po končanem govoru, katerega so vsi z največjo pazljivostjo poslušali ter gospodu govorniku burno ploskali in živio klicali, zapeli so pevci Slomšekovo: »Preljubo veselje, oj kje si doma?« Nato je deklamovalo kmečko dekletko Marija Frangež pesem »Slomšku v spomin« — zložil Anton Umek Okiški, — »Njemu na grob«. — Zopet je sledilo petje in nato je s pravo vneto ter povdankom deklamoval domači g. učitelj H. Preindl — Gregorčičevo pesem: »Kmetški hiši«, iz katere bi naj navzoči spoznali, kako je ravno ona bila zibel največjim našim učenjakom, in kako je ravno ona bila pravo ognjišče našega narodnega prebujenja — ter da še taka ostane. Pevci zapojejo »Slovenec sem«,

čutnosti — ker Minko preveč ljubi, ne omeni ničesar. Istotako Minka.

Kako pozno sta se varali!

Še isti večer dal je trdosrčni Kostnik zapeljati vse Minkino pohištvo nazaj ter ji ga v voze postaviti pred hišo.

Vse mesto je videlo sramoto — in ko so ljudje zvedeli, kaj se jim je zgodilo, obsojali so vsi okrutnost ženino. Morda, če bi premislil le en dan, bi tako ne ravnal — a v razkačenosti svoji ni poslušal ne srca, ne pameti — le svojo jezo in vihravost.

Tisti popoldan je namreč dobil anonimno (brez podpisa) pismo. Notri je bilo zapisano: »Vaša nevesta Minka nima niti jednega zoba svojega, ampak same umetne. Le vprašajte!«

Ko to čita vzkipi mlademu možu gnjev in nevolja. Čutil se je prekanjenega in opeharjenega in studili so se mu umetni zobje.

Ne da bi se pomiril — dirja k nevesti — je niti natanko ne povpraša — le smrtno rani in zapusti.

Kdo je pisal omenjeno pismo, uganili smo vsi. Da ga je Lenka poslala prav zadnji trenutek, je bila natančno prevdarila, ker je le tedaj moglo najhujše razljučiti mladega ženina.

Uboga Minka se od tega dne ni več nasmehnila. Kakor smrtno ranjena cvetka

katerega so slavitelji stojé poslušali ter z burnim ploskanjem odobraval. Na to — dasiravno ne več v programu — nastopi še enkrat dekletko Marija Frangež, ter v svojo veliko pohvalo prav izborna deklamuje Slomšekovo pesem: »Čas«, v kateri se slika, da vse pozemeljsko, čast in slava, žalost in tuga, veselje in radost le nekaj časa trpi — le enega — kreposti in čednosti ter dobrih del nam čas odnesti ne more.

Gospod predsednik se zahvali vsem sodelavnikom pri slavlju, ter upa, da si bodo slavitelji to slavnost globoko v srce vsadili in Slomškega-knezoškofa najbolj s tem slavili, če bodo tudi za njim hodili.

Sedaj je sledila prosta zabava, med katero so pevci marsikatero narodno zapeli. — In ko je prišla ura, da smo se ločili, gojil je mnogi srčno željo, da bi še Hoče videle več enakih veselje — a da bi jih pa videlo tudi več Hočanov, kakor tokrat.

Slavnostni prostori so bili okusno ozaljšani, vsled česar gre gosp. I. Gselmanu ter vrlim kmečkim deklicam hvala, da so se toliko trudili. — Pri vhodu je pozdravljajo slavitelji med venci viseč napis: »Dobro došli« — a nad odrom pa je visela med samimi svežimi rožami Slomšekova podoba, katero so tudi obdajale papeževa, cesarjeva in slovenska zastava. — Pod podobo je bil transparenten napis: »Vse za vero, dom, cesarja«, kateri je zlasti zvečer pri vžgani luči čarobno razsvetljeval slavljenečvo podobo. Znad hiše ste pa plapolali dve veliki zastavi: »cesarska in slovenska«. Druge svetilke na prostem so pa kaj lepo nadomestovali razni lampijoni. — Vreme nas je dopoldan nekoliko strašilo — a popoldne pa je svoj obraz zjasnilo — saj je slavljeno veljalo možu, katerega naše slovensko ljudstvo skoraj kot svetnika časti. — Dal Bog, da bi se še po slovenski zemlji letos več Slomškovih slavnostij obhajalo v proslavo njegovega stoletnega rojstnega dne.

—r.—

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Izjava. Povedalo se mi je, da dva slov. lista »Učiteljski Tovariš« in »Slov. Narod« navajata in krivo tolmačita ta-le odstavek iz moje knjige »Jeruzalemsko romanje«: »Najimenitniša in najvišja šola (po našem bi rekli vseučilišče) v Kajri je pri mošeji El-Azhari; pa tu si ne smete misliti velikega poslopja z mnogimi šolskimi sobami, kakor so zdaj

jela je hirati, pljuvati kri — in že za nekaj mesecev so jo pokopali.

Žalosten je bil ta pogreb. Skazati dobri deklici, ki je bila v vsem okraju priljubljena, zadnjo čast, se je kar trlo ljudi.

Za belo krsto je stopala mati, ogrnjena v črno obleko — v nemi žalosti.

Počasi se pomika sprevod po cesti naprej. Ljudje molijo na glas — in zdajci pridejo do trgovčeve prodajalne, mimo hiše onega, ki je imel vso bridkost hčerke, vso nesrečo materino na vesti.

Nehote vse vtihne in pogleda proti Fr. Kostnikovemu stanovanju.

Tudi mati obrne tja svoje oči, vse zarudele od joka. Strese se kakor šiba na vodi — ne more se več premagati — nepopisna bridkost ji jemlje skoro zavest. Povzdigne roko, se zagrozi in glasno zavpije:

»Proklet bodi, nikdar naj ne pride sreča v Tvojo hišo — ti — ti, ki si kriv Minkine smrti!«

Pogrebeci postojte. Vse je zazebló do kosti — vsem za trenutek zastalo srce!

Minko so pokopali. Dve leti za njo je umrla tudi mati. Pred smrtjo se je spravila s Kostnikom in mu vse odpustila.

Kmalu na to se je Kostnik oženil. Vzel je nevesto od daleč nekje — in grozno je